

Relationsvårdscentrum vid Västerorts polismästardistrikt i Stockholms län

Slutredovisning av projektår ett

1 mars 2007- 29 februari 2008

På bilden från vänster: projektledare Åsa Frostfeldt, enhetschef Inger Åsebo, socionom Francisca Andreu, socionom Åsa Dahlenborg samt socionom Wafa Issa.

RELATIONSVÅLDSCENTRUM ÄR ETT SAMARBETE MELLAN

Slutredovisning av projekt: Utvecklingsmedel för stöd till våldsutsatta kvinnor och deras barn 2006

Projektets Diarienummer på Länsstyrelsen: 0011/2007

Rapporterande organisation: Relationsvåldscentrum, Socialtjänstförvaltningen i Stockholms stad.

Projektansvariges namn: Rita Kahn, avdelningschef individorienterade verksamheter.

Projektansvariges telefon: 08-508 25 009

1. HAR NI LYCKATS GENOMFÖRA PROJEKTET SÅSOM PLANERAT OCH ENLIGT DET SOM LÄNSSTYRELSEN GAV EKONOMISKT STÖD TILL?

- Ja.

Bakgrund

Det är oerhört traumatiserande när ens kropp blir en brottsplats och behovet av stöd och att få möjlighet att bearbeta det man varit med om, blir således stort om man varit utsatt för relationsvåld. Det är därför viktigt att snabbt fånga upp de brottsutsatta personerna och säkerställa att de får ett bra bemötande och stöd under brottsutredningen och lotsats vidare till relevant insats.

Inom Västerorts polismästardistrikt upprättas i genomsnitt 150 polisanmälningar varje månad gällande personer som uppger att de har varit utsatta för brottet relationsvåld (främst heterosexuella kvinnor som lever eller har levt i en parrelation). En stor andel av dessa personer vågar, vill eller orkar inte medverka under brottsutredningen, vilket försvårar polisens och åklagarnas arbete. Det leder i sin tur till att en stor andel brottsutredningar inte kan fullföljas på grund av bristande bevisning. För att förbättra omhändertagandet av personer som polisanmält att de har varit utsatta för relationsvåld, startades i mars 2007 Relationsvåldscentrum (RVC) med projektmedel från Länsstyrelsen i Stockholms län samt med bidrag från samverkande kommuner, stadsdelsförvaltningar och Västerorts polismästardistrikt.

Mandatet kom från berörda beslutsfattare vid en överläggning i Kista den 7 september 2006 där dåvarande socialborgarrådet Margareta Olofsson samt länspolismästaren Carin Götblad bjöd in till en överläggning. Ett år senare, den 7 september 2007, hölls en kick-off konferens på Hässelby Slott och RVC:s arbete har varit pågående sedan dess och beräknas fortsätta vara en projektverksamhet till december 2009. Därefter är förhoppningen att verksamheten övergår till ordinarie verksamhet.

Inspirationen till RVC skedde under Järva Kvinnofrids studieresa till Ottawa, Kanada i april 2006, som finansierades av Kompetensfonden i Stockholms stad. Med på resan var sjutton myndighetspersoner från Järva stadsdelsförvaltningarna, Socialtjänstförvaltningen i Stockholms stad, Åklagarmyndigheten samt Polismyndigheten. Sammanlagt var det arton verksamheter i Ottawa som presenterade deras arbete med relationsvåld och delegationen blev speciellt intresserade av den täta samverkan mellan socialarbetare och rättsväsendet.¹

De önskade uppnådda effekterna av RVC:s arbete är främst att anmälningsbenägenheten ska öka bland brottsoffer som drabbas av relationsvåld, att brottsoffren får det stöd som de är i behov av så att de vågar/orkar medverka i brottsutredningen, att rättsäkerheten ska öka i relationsvåldsrelaterade brottmål samt att fler gärningsmän ska åtalas, dömas och genomgå behandling. Dessutom kan förväntas att samverkan mellan rättsväsendet, landstinget kommunerna och frivillighetsorganisationerna kommer att förbättras.

Beskrivning av RVC:s stödverksamhet

RVC:s huvudsakliga uppdrag är att erbjuda hjälp och stöd till hotade och våldsutsatta personer över 18 år som gjort en polisanmälan vid Västerorts polismästardistrikt på grund av att de varit utsatta för relationsvåld. RVC:s fokus är på mäns våld mot kvinnor, hedersrelaterat våld samt våld i samkönade relationer.

¹ För mera information läs Järva Kvinnofrids reserapport från Ottawa 22-30 april 2006.

I korthet går arbetet ut på att polisen inhämtar samtycke från målsägande för att personal från RVC får kontakta målsägande. Vid samtycke fyller polisen i två blå blanketter och lägger den ena kopian tillsammans med det upprättade ärendet och den andra kopian lämnas till RVC. Därefter tar RVC så snabbt som möjligt kontakt med målsägande och bokar in tid för samtal. Ibland följer personalen från RVC med vid polisförhör för att öka trygghetskänslan eller genomför krissamtal efter förhöret. RVC assisterar även med att fylla i blanketter, utfärdar intyg som exempelvis kan användas för underlag vid skyddade personuppgifter eller ansökan om förtur till bostad. RVC lotsar även vidare till exempelvis socialtjänsten samt övriga myndigheter och organisationer. RVC finns även med som stöd inför, efter och under rättegången.

RVC erbjuder motiverande stödsamtal som ska öppna upp för berättandet och motivera till att samarbeta med polis, åklagare samt socialtjänst. För bearbetande samtal och samtalsterapi hänvisar RVC vidare till relevant insats. I de motiverande samtalen frågar RVC vad den brottsutsatta vill ha hjälp med. Ofta är det praktiska frågor som behövs lösas för att den brottsutsatta ska kunna vara redo för polisens ”när, var, hur” frågor om våldet i kommande förhör.

Uppstarten för projektet tog längre tid än beräknat (bl.a. pga. utdragen rekryteringsprocess eftersom annonsen omformulerades och utannonserades på nytt) och arbetet med samverkansplanen och metodutvecklingen pågår kontinuerligt. Projektledaren påbörjade sin tjänstgöring 1 mars 2007, en socionom började 11 juni 2007 och två ytterligare socionomer började 3 september 2007. Förutom de som är anställda vid RVC ingår även sammanlagt 44 personer i styrgruppen, arbetsgruppen och referensgruppen (se bilaga 1). Klientarbetet har pågått från den 21 juni 2007 och fram till den 29 februari 2008 har RVC varit i kontakt med sammanlagt 300 personer. Utav dessa har 284 varit kvinnor och resten män. Av de aktualiserade ärendena vid RVC har nio varit hedersrelaterade ärenden, men inget ärende har aktualiserats på grund av våld i samkönade relationer. Däremot har ett ärende varit aktuellt på grund av att personen varit utsatt för hedersrelaterat våld på grund av sin sexuella läggning.

En juridisk frågeställning som har diskuterats under arbetets gång har varit hur mycket information polisen får lämna ut till RVC. Inledningsvis fick RVC endast namn och telefonnummer till den brottsutsatta, samt namn på den som inhämtat samtycket vid Polismyndigheten. Det visade sig efter några månader att det var svårt i kommunikationen med polisen, om RVC inte hade polisanmälandens diarienummer (det s.k. k-numret). Det kunde vara så att den brottsutsatta ville veta vem som var handläggare hos polisen och gav i uppdrag till RVC att ta reda på det. Om namnet var felstavat på den blå lappen var det då väldigt tidskrävande och ibland omöjligt att få fram den uppgiften från polisens anmälningssystem RAR. (Det är viktigt att förtydliga att RVC inte har tillgång till polisens anmälningssystem och inte kan söka på egen hand, utan måste ställa frågan till kontaktpersoner inom polisen.)

En annan juridisk frågeställning som aktualiserats är att RVC är en råd- och stödverksamhet, vilket vanligtvis innebär att man inte dokumenterar klientarbetet. Inom RVC:s verksamhet finns det dock ett stort behov av att dokumentera verksamheten för att kunna fullfölja de åtaganden som utlovats. Socialtjänstförvaltningen i Stockholms stad har ett eget journalföringssystem där förvaltningens utförareheter dokumenterar. RVC använder sig av det systemet, men inte till att skriva journal i egentlig mening.

När RVC har fått det av polisen inhämtade samtycket att ringa upp personen så gör personalen vid RVC det. Klienterna informeras vid den första kontakten om vad RVC kan erbjuda om RVC:s datasystem. Om personen vill ha kontakt med RVC så registrerar personalen det namn och telefonnummer som personen uppgivit, samt k-nummer och om personen behöver tolk. Inga andra personuppgifter så som adressuppgifter eller personnummer tas med i systemet. Personalen noterar också i systemet att samtycke till kontakt har inhämtats muntligen och av vem. Har personen ångrat sig och inte vill ha kontakt, registreras ingenting i systemet. Det blir då bara till en avidentifierad statistikuppgift.

I systemet skriver personalen sedan kort om vad som föranlett kontakten, när den startade och när den avslutades, vad man i det enskilda fallet lovat hjälpa till med, lotsning, stöd vid rättegång mm. Personalen skriver också datum, mötesplatser mm som de avtalat. Det är följaktligen inte fråga om någon journalföring i egentlig mening, utan anteckningarna har mer karaktären av minnes- och arbetsanteckning under en pågående stödinsats. Men det förekommer också andra uppgifter då personalen för minnets skull behöver anteckna om det finns särskilda omständigheter i det enskilda fallet.

Dessa anteckningar behöver verksamheten för att kunna säkra kvaliteten i sin verksamhet. Det är oerhört många som har velat använda sig av RVC:s tjänster (cirka tio till tjugo nya ärenden i veckan av vilka mer än hälften inte tidigare haft kontakt med socialtjänsten). Det är inte möjligt för RVC:s personal att hålla allt i huvudet under pågående stödinsats. Vid sjukdomsfall eller annan frånvaro måste också personalen kunna täcka upp för varandra, och för att detta ska kunna vara möjligt behövs viss dokumentation.

Enligt jurister vid juridiska avdelningen vid Stockholms stads stadsledningskontor samt jurister vid Socialstyrelsen får RVC dokumentera sin verksamhet på detta sätt eftersom det egentligen mera handlar om ett register, som faller inom ramen för lag om behandling av personuppgifter inom socialtjänstlagen. Registret innehåller få personuppgifter och ändamålet är kvalitetssäkring och uppföljning av RVC:s verksamhet.

Sammanfattningsvis har efterfrågan på RVC:s tjänster varit över all förväntan och arbetet flyter på bra. Tidsåtgången i varje enskilt ärende har dock varit högre än vad som inledningsvis uppskattades och det finns behov av att utöka personalstyrkan för att kunna nå upp till alla åtaganden. Framförallt är det tidskrävande att sitta med under förhör och rättegångar.

RVC:s utbildnings- och informationsinsatser

Förutom uppstarten av verksamheten och klientarbetet har RVC även arrangerat en konferens och tre utbildningar under hösten 2007. RVC har lagt mycket tid på att förankra verksamheten bland samverkanspartners. Under projektår ett har RVC informerat eller föreläst vid totalt 72 tillfällen. Utav dessa var fyra tillfällen studiebesök från politiker och studenter. Dessutom har RVC föreläst vid Rikspolisstyrelsen, Socialstyrelsen, Madrids stad samt för alla Stockholms stads enhetschefer inom individ och familj. De övriga föreläsningarna har varit intern kommunikation där de huvudsakliga målgrupperna har varit socialsekreterare, poliser och åklagare verksamma inom Västerorts polismästardistrikt. Dessutom har tio artiklar skrivits om RVC. ABC-nytt och TV 4 Stockholm har rapporterat om RVC och RVC har även varit med i en informationsfilm om relationsvåldsbrott som har visats på lokal TV i Sundbyberg. Personal från RVC har även använts som resurspersoner när det gäller hedersrelaterat våld av projekt som drivs av Rikspolisstyrelsen samt Stockholm stad.

Statistik och uppföljning

Arbetet med att dokumentera RVC:s verksamhet och finna juridiska och tekniska lösningar har varit tidsmässigt omfattande. Bland annat har webbformulär för statistikinsamling arbetats fram tillsammans med IT-enheten vid Socialtjänstförvaltningen i Stockholms stad. Dessutom har personalen vid RVC och kontaktpersoner inom samverkande myndigheter tillsammans med forskarna Lena Berg och Veronica Ekström från Ersta Sköndal Högskola planerat för utvärderingen av RVC.

En noggrann analys av statistiken kommer att genomföras av de externa utvärderarna, men det som i dagsläget går att konstatera är att statistiken gällande våld mot kvinna synnerligen har förbättrats både inom Västerorts polismästardistrikt och Västerorts åklagarkammare. Under 2007 var den genomsnittliga lagföringsprocenten 27 procent vid Västerorts åklagarkammare, gällande våld mot kvinna över 15 år. Lagföringen mäter andelen lagföringsbeslut i förhållande till summan av lagföringsbeslut och avskrivningar med motiveringen att det inte går att bevisa att den misstänkte gjort sig skyldig till brott. Utvecklingen för år 2008 är mycket positiv och under januari låg genomsnittet på 38 procent och under februari hade det gått upp till 39 procent.

Vid en översikt av Västerortspolisens statistik från januari-februari 2008 som jämförs med statistiken från januari-februari 2007 så är det tydligt att en förbättring har skett. Gällande våld mot kvinna så är målet att polisen ska redovisa minst 25 procent till Åklagarmyndigheten och den sammanlagda siffran ligger under januari och februari 2008 på 34,7 procent i Västerorts polismästardistrikt.

Det är värt att notera att Polismyndigheten och Åklagarmyndigheten har olika sätt att statistikföra relationsvåldsbrott. Under 2008 har Polismyndigheten ändrat koderna i deras anmälningssystem RAR för kod VAK 111 (våld mot kvinna). Exempelvis har koderna tidigare gällt kvinnan över eller under 15 år, men ingen 18 års gräns har funnits, vilket nu har ändrats. Det är därför svårt att jämföra statistik över tid, men noggrannare analyser av statistiken kommer som sagt var att genomföras av de externa utvärderarna.

När det gäller RVC:s interna statistik så har det visat sig tydligt att RVC fångar upp en målgrupp som inte tidigare hade en naturlig ingång hos socialtjänsten och det är våldsutsatta kvinnor utan minderåriga barn. Polismyndigheten är inte skyldig att lämna information vidare om deras situation till socialtjänsten om målsägande inte har minderåriga barn. RVC har noterat att av de personer som varit aktuella vid RVC sedan oktober 2007 har 37 procent av de brottsutsatta inte haft minderåriga barn.

Det innebär därmed att i 63 procent av de ärenden som varit aktuella vid RVC så har målsägande haft minderåriga barn. Sammanlagt är det 181 barn som är under 18 år, vars målsman har varit aktuell vid RVC. Vid nya ärenden har RVC som rutin att alltid dubbelkolla att socialtjänsten fått kännedom om polisanmälan gällande relationsvåld, om det finns med minderåriga barn i hushållet. Om barnen är målsägande lämnar Polismyndigheten alltid informationen vidare till socialtjänsten. Om barnen har bevittnat/upplevt våld i hemmet leder det dock inte alltid till att socialtjänsten får ta del av den informationen. Anledningen kan vara att det ibland vid anmälningstillfället missats att notera det finns minderåriga barn i hushållet, men polisen verkar för att dessa rutiner ska förbättras. För närvarande har Barncentrum i Västerort inte någon personal på plats, men när ny personal är rekryterad kommer dessa rutiner med stor sannolikhet att förbättras. Dessutom varierar rutinerna på respektive socialtjänst hur man hanterar inkomna polisanmälningar gällande barn som har bevittnat/upplevt våld. Vissa stadsdelsförvaltningar och kommuner inleder *alltid* en barnavårdsutredning om det kommit till deras kännedom att barn har bevittnat/upplevt våld i hemmet, vilket inte är fallet inom alla förvaltningar.

Annan statistik som är intressant i sammanhanget är 63 procent av de brottsutsatta inte tidigare hade kontakt med socialtjänsten, dvs. endast 37 procent hade en kontakt med socialtjänsten innan polisanmälan. Detta påvisar hur oerhört viktig RVC:s verksamhet är om kommunerna ska kunna leva upp till sina åtaganden i SoL 5 kap. 11 § och verka för att våldsutsatta kvinnor ska erbjudas stöd och hjälp för att förändra sin situation. Dessutom är det viktigt för RVC att förklara hur socialtjänsten fungerar för de brottsutsatta, eftersom 65 procent av de aktuella personerna vid RVC inte tidigare haft kontakt med socialtjänsten. Många är rädda för att deras barn ska omhändertas om socialtjänsten kopplas in och många förknippar socialtjänsten med att inte kunna försörja sig själv eller ta hand om sig själv vilket kan kännas skamfyllt. Därför är det oerhört viktigt att RVC är en verksamhet som snabbt tar en kontakt och kan erbjuda ett stöd.

För 66 procent av de brottsutsatta är det första gången som de polisanmäler att gärningspersonen utsatt henne/honom för relationsvåldsbrott. Eftersom det är första gången för många som gör en polisanmälan om relationsvåldsbrott är det viktigt att de snabbt får information om hur rättssystemet fungerar för att öka trygghetskänslan, vilket kan öka motivationen att samarbeta med polis och åklagare. Det är också viktigt i ett brottsförebyggande syfte, för att undvika återfallsbrott. Det är även viktigt att vid fällande dom erbjuda gärningspersonen vård för att han/hon ska upphöra med sitt hotfulla och våldsamma beteende.

Vidare har det framkommit att av de aktuella ärenden vid RVC är det endast 36 procent som har svenska som modersmål. Bland de brottsutsatta personerna som är aktuella vid RVC är de fyra största språkgrupperna arabiska, persiska, spanska och kurdiska. Att RVC har språkkunnig personal har visat sig vara oerhört framgångsrikt, eftersom de motiverande samtalen kan ske utan tolk på modersmålen vilket skapar trygghet och underlättar de dagliga telefonkontakterna som RVC har med de brottsutsatta. Det innebär självfallet även att tolkkostnaderna kan hållas nere.

Samverkande myndigheter och organisationer

Samverkansplanen inom Västerort mot relationsvåld håller för närvarande på att utformas och beräknas förhoppningsvis bli klar under hösten 2008. Den så kallade myndighetssamverkansgruppen utgörs i dagsläget av RVC:s styrgrupp och arbetsgrupp. Även en referensgrupp har bildats och den träffas varje halvår. (För mera detaljerad information vilka som ingår i respektive grupp se bilaga 1.)

Tillkomsten av RVC har synliggjort att det exempelvis varierar mycket mellan de olika socialtjänsterna inom Västerort. Dels ser rutinerna olika ut, men även att kvalitén på arbetet ser olika ut utifrån hur mycket personella och ekonomiska resurser som är avsatta till kvinnofridsarbetet. Enligt proposition 2006/07:38 (sid. 12) kan socialtjänsten vidta en rad insatser ”i syfte att stödja och hjälpa våldsutsatta kvinnor, t.ex. genom beslut om ekonomiskt bistånd, hjälp med skyddat boende, rådgivande och stödjande samtal, förordnande av en kontaktperson, förmedling av kontakter med myndigheter och frivillighetsorganisationer, hjälp med att söka efter ny bostad, kontakter med

Slutredovisning – Utvecklingsmedel för kvinnojoursverksamhet (2006).

polismyndigheter och övriga rättsväsendet vid polisanmälan samt insatser för eventuella barn.” Alla socialtjänster inom Västerort erbjuder skyddat boende, men flera socialtjänster har för närvarande inte personellt eller ekonomiskt utrymme för exempelvis längre samtalskontakter eller kontaktpersoner och riktlinjerna för ekonomiskt bistånd skiljer sig åt. Vidare varierer bostadsmarknanden mycket mellan kommunerna. I Solna, Sundbyberg och Ekerö finns inget förturssystem som i Stockholms stad. Detta innebär svårigheter att hitta en ny bostad för RVC:s målgrupper om de inte är bosatta i Stockholms stad. Rutinerna skiljer sig även mycket åt när det gäller hur socialtjänsten arbetar med de våldsutövande männen och barnen som har bevittnat/upplevt våld. RVC:s erfarenhet är att det är mycket fördelaktigt för personer som exempelvis är folkbokförda i Rinkeby-Kista samt Hässelby-Vällingby stadsdelsförvaltning, där de har s.k. kvinnofridsteam eller kvinnofridsenhet eftersom de erbjuds de insatser som framgår i proposition 2006/07:38. I ärenden från dessa stadsdelsförvaltningar har RVC kortare kontakter, lotsar snabbt vidare och finns med som stöd i frågor som specifikt gäller rättsprocessen.

Vid Västerorts polismästardistrikt har intern utbildning genomförts och berörd personal utbildats i att genomföra hot- och riskbedömningar i enlighet med kanadenisk/svenska SARA-instrumentet, vilken under 2008 kommer att börja användas i ärenden gällande relationsvåld. Från och med 1 mars 2008 kommer sex poliser att arbeta vid den lokala personsäkerhetsgruppen nord och verka för att hotade personer får det skydd som de är i behov av. Från och med 1 september 2008 kommer Västerorts modellen att införas, som är ett nytt arbetssätt för Västerortspolisens utredningsverksamhet. Målet är att utredningarna ska sättas igång omedelbart. Bland annat kommer en grupp poliser utses att jobba med våld och sexualbrott mot kvinna och en grupp ska jobba med våld och sexualbrott mot barn.

Inom Västerorts åklagarkammare arbetar en relationsvåldsspecialist tillsammans med ett åklagarteam på fem stycken åklagare som endast handlägger relationsvåld.

Vid Solna Tingsrätt finns en utsedd domare som är ämnesansvarig för frågor som gäller relationsvåld och denna person tar del av RVC:s utbildningar och sprider den informationen vidare på sin arbetsplats.

Inom Kriminalvården har speciella behandlingsprogram för män utvecklats – Integrated Domestic Abuse Program (IDAP) och antalet män som genomgår behandlingsprogrammen ökar ständigt, vilket även innebär att fler gruppleddare har utbildats under föregående år. Under 2007 hade Kriminalvården inom Stockholms län kontakt med 57 deltagare, varav 33 fullföljde behandlingen och utav dessa avbröt sex personer behandlingen.

Inom Stockholms stads stadsdelsförvaltningar Hässelby-Vällingby och Rinkeby-Kista finns kvinnofridsteam/enhet, som arbetar föredömligt med kvinnofridsärenden. I de övriga stadsdelsförvaltningarna och kommunerna finns det kontaktpersoner i kvinnofridsfrågor. Speciella utbildningar har riktas mot socialsekreterare som är verksamma inom Västerort (se vidare under genomförda aktiviteter – fråga fyra).

Inom Stockholms läns landsting har ett handlingsprogram tagits av Landstingsfullmäktige, som för närvarande håller på att implementeras. Dessvärre finns det fortfarande ingen specialiserad enhet inom Stockholm läns landsting för våldutsatta kvinnor. Undantaget är Akutmottagningen för våldtagna kvinnor (och män) vid Södersjukhuset, men de tar endast emot personer som varit utsatta för våldtäkt. Många av de brottsutsatta som är aktuella vid RVC har även varit utsatta för sexuellt våld, men initialt så identifierar de ofta inte de sexuella övergreppen som våldtäkt, när personen i fråga är närstående. RVC:s erfarenhet är att kunskapen på akutmottagningarna och vårdcentralerna är mycket varierande när det gäller att upptäcka och dokumentera skador som har uppstått vid relationsvåld. Dessutom finns det ett behov av att upprätta en lista över kuratorer med våldskompetens som RVC skulle kunna hänvisa till för längre samtalskontakter.

2. HAR NI LYCKATS UPPNÅ MÅLET/MÅLEN SOM NI SKREV I PROJEKANSÖKAN?

- Delvis

Projektmålen som skrevs i RVC:s projektplan för år ett var visionära och svåra att utvärdera. Projektmålen som är beskrivna i RVC:s projektplan för år två är mer konkreta och utvärderingsbara. Forskarna Lena Berg och Veronica Ekström från Ersta Sköndal Högskola kommer att presentera en utvärdering av RVC:s första projektår, som beräknas vara klar senast 31 juli 2008. Komplettering till Länsstyrelsen kommer således att ske när utvärderingen är klar.

Projektets övergripande mål är att arbeta för att våld i nära relationer på kort sikt ska minska och på lång sikt upphöra.

De samverkande myndigheterna ska bli mera effektiva i arbetet med de personer som varit utsatta för våld i nära relationer och kvalitén på arbetet ska höjas.

Kunskapen bland myndighetspersonalen om brottmål gällande våld i nära relationer ska öka.

De brottsutsatta ska erbjudas ett bättre stöd så att fler orkar/vågar medverka under brottsutredningen.

Säkerställa att de brottsutsatta känner till sina rättigheter och får information om vad de kan få hjälp med.

Rättsäkerheten ska öka för vuxna personer som varit utsatta för våld i nära relationer.

Anmälningbenägenheten i brottmål gällande vuxna personer som varit utsatta för våld i nära relationer ska öka.

Bevissäkringen ska förbättras och lagföringen ska öka i ärenden gällande vuxna som varit utsatta för våld i nära relationer. Idag är lagföringsprocenten 35 procent inom Västerorts åklagarkammare och målet är att det ska öka till 40 procent.

Inom Västerorts polismästardistrikt ska det upprättas en myndighetsamverkansplan, som ska fokusera på vuxna personer som varit utsatta för våld i nära relationer. En myndighetsamverkansgrupp och arbetsgrupp ska skapas. En referensgrupp ska bildas där frivillighetsorganisationer som exempelvis kvinnojourer, mansjourer, brottsofferjourer ska ingå. Till referensgruppen ska även andra myndigheter bjudas in som exempelvis Försäkringskassan, Brottsoffermyndigheten, Skatteverket, Solna tingsrätt och Migrationsverket.

3. OM SVARET PÅ FÖREGÅENDE FRÅGA ÄR JA, VÄNLIGT SVARA PÅ FÖLJANDE:

Vilka nya resurser har ni skapat/vilka insatser har ni genomfört under året, inom ramen för det här projektet?

RVC säkerställer att våldsutsatta personer *snabbt* erbjuds stöd efter att de har gjort en polisanmälan. Framförallt har behoven hos våldsutsatta kvinnor utan minderåriga barn synliggjorts av RVC, eftersom polisen inte har någon skyldighet enligt lagen, att lämna information vidare om denna målgrupp till socialtjänsten. Någon liknande verksamhet som RVC har inte tidigare funnits i Sverige och tack vare RVC kan de brottsutsatta snabbt erbjudas det stöd som de är i behov av för att kunna förändra deras situation i enlighet med SoL 5 kap. 11 §.

Socionomerna som arbetar vid RVC är en enorm tillgång med sin kulturella våldskompetens i kombination med sin gedigna kunskap i hur rättssystemet och socialtjänsten samt övriga organisationer och instanser arbetar. Detta innebär att många myndighetspersoner kontakter RVC för rådgivning i olika ärenden som gäller relationsvåld. Även anhöriga och brottsutsatta som ännu inte gjort en polisanmälan kontakter RVC för rådgivning. RVC har en mottagningstelefon måndag-fredag kl. 08.00-16.00 där det alltid ska finnas någon som svarar (med undantag för exempelvis sjukdom, personalmöten, planeringsdagar, handledning eller akuta jourärenden).

Polis och åklagare har framfört att de känner sig avlastade i sitt arbete och att de kan effektivisera sitt utredningsarbete. En annan fördel är att rollerna tydliggörs. Polis och åklagare kan fokusera på brottsutredningen och socionomerna fokuserar på de motiverande samtalen, att informera om rättsprocessen och lösa praktiska frågeställningar för att de brottsutsatta ska vilja och våga fortsätta att medverka under brottsutredningen och vid en eventuell rättegång.

4. VIKTIGASTE AKTIVITETER/INSATSER GENOMFÖRDA INOM PROJEKTET.

Förutom klientarbetet och arbetet med samverkansplanen har även en stor konferens samt tre utbildningar genomförts.

Aktivitet/insats 1

Datum eller period	Syfte	kostnad	Vid ex. utbildning, antal deltagare		
			kvinnor	barn	män
7 september 2007	Kick-off konferens för Relationsvåldscentrum vid Västerorts polismästardistrikt i Stockholm län. Plats: Hässelby Slott	100 368 kr	109	-	24

Vänligen, beskriv aktiviteten/insatsen:

Målgruppen för konferensen var berörda chefer inom respektive samverkansmyndighet samt kontaktpersoner i kvinnofridsfrågor.

Programmet presenteras nedan:

08.00-08.30	Frukostmingel och registrering
08.30-09.00	Välkomstanförande av Stockholms länspolismästare Carin Götblad och Solna stads ordförande i socialnämnden Arion Chryssafis
09.00-10.15	Relationsvåldscentrum Åsa Frostfeldt - projektledare för RVC samt Francisca Andreu – socionom vid RVC Polisinspektör Karin Antonsson - Västerorts polismästardistrikts samordnare för RVC Kammaråklagare Elisabeth Brandt - Västerorts åklagarkammars relationsvåldsspecialist
10.15-10.30	Paus
10.30-11.00	Kriminalvården - Integrated Domestic Abuse Programme (IDAP) Frivårdsinspektörerna Karin Flöjte samt Johannes Evers
11.00-11.30	Stockholms läns landstings handlingsprogram - Omhändertagande av våldutsatta kvinnor Lena Kanström, chef för Centrum för folkhälsa Ulrika Skoger, handläggare, Centrum för folkhälsa Karen Leander, handläggare, Centrum för folkhälsa

11.30-13.00	Lunch
13.00-14.00	Victim Witness Assistance Program (V/WAP) Rachel Theoret, Manager of the Victim/Witness Assistance Program (presently on a leave), Ottawa, Kanada
14.00-14.30	Kaffepaus
14.30-15.00	V/WAP (fortsättning)
15.00-15.20	Avslutande diskussion

Sammanfatta hur det blev, vad som blev bra och vad som var mindre bra.

Konferensen blev väldigt lyckad. En positiv känsla förmedlades av att alla samverkanspartners är delaktiga i RVC och att det är en projektide som alla tror på och ställer sig bakom.

Konferensen bevakades av ABC-nytt och ett inslag om konferensen var senare samma kväll på TV-nyheterna.

Om ni samarbetat med annan aktör för att genomföra denna aktivitet skriv i sådana fall vilken/vilka samarbetspartners ni haft?

Alla nio samverkanspartners som ingår i RVC.

Aktivitet/insats 2

Datum eller period	Syfte	kostnad	Vid ex. utbildning antal deltagare		
			kvinnor	barn	män
3 oktober 2007	Professor Henrik Belfrage föreläste om hot- och riskbedömningsinstrumenten SARA, SAM och PATRIARK. Plats: Tegen konferens.	26 695 kr	92	-	11

Vänligen, beskriv aktiviteten/insatsen:

Målgruppen var socialsekreterare verksamma inom Västerorts polismästardistrikt mot bakgrund av att polisen under våren 2008 kommer att börja med hot- och riskbedömningsinstrumenten SARA, SAM och PATRIARK. Det är viktigt att socialsekreterarna förstår hur manualerna används så att polis och socialtjänst kan kommunicera på "samma språk".

Sammanfatta hur det blev, vad som blev bra och vad som var mindre bra.

Utbildningen utvärderades och sammanställningen följer nedan:

Totalt 92 pers som fyllde i utvärderingen av 103 pers (svarsfrekvens 89 %)

1. Vad tyckte du om föreläsningens innehåll?

Mycket bra   85 = 92 %
Bra   7 = 8 %
Mindre
Dåligt

2. Vad tyckte du om föreläsarens framförande (pedagogiskt, engagerat)?

Mycket bra 86 = 93 %
 Bra 6 = 7 %
 Mindre bra
 Dåligt

3. Kommer du ha nytta av föreläsningen i ditt arbete?

Mycket 52 = 57 %
 Något 36 = 39 %
 Lite 3 = 3 %
 Inte alls 1 = 1 %

4. Skulle du vilja fördjupa dina kunskaper inom ytterligare några områden gällande relationsvåld? I så fall, har du några förslag på bra föreläsare som vi kan bjuda in till våren?

- Niklas Långström
- Leif GW Persson
- En kvinna som jobbar med hedersrelaterat våld på Alla kvinnors Hus.
- Tycker att det är bra att det kommer en föreläsning om våld i samkönade relationer. Skulle även vilja ha en föreläsning om våld i patriarkala strukturer.
- Vill ha ett bedömningsinstrument för familjerätten om hot och våld när föräldrar separerar.
- Hade varit intressant att lyssna på någon kvinna som varit utsatt och en gärningsman.
- Normaliseringsprocessen.
- Bemötande av våldsutsatta personer.
- Våldsutsatta personer med missbruksproblematik samt prostituerade.
- Norrtälje sdf.
- Sevil Bremer och Monica Brendler från Rädda Barnen angående hedersrelaterat våld.
- Maria Eriksson.
- Henrik Belfrage – IGEN !
- Uppföljning och fördjupning av det vi har tagit del av idag.
- Henrik Belfrage om psykopati.
- Myndighetssamverkan i praktiken?
- Polisens arbete angående relationsvåldsbrott.
- Mera info om lagstiftningen inom detta område samt mera kunskap om polisens samt kvinnojourernas arbete och roll.
- Uppföljning och fördjupning av samma ämne.
- Kvinnan som offer – socio- psykologiska aspekter.
- Hur ser arbetet ut med förändringar av lagstiftningen kring förövaren.? Idag sker arbetet utifrån att förövaren får bo kvar, ha umgängesrätt med barnen ... Det blir svårare för kvinnan att förstå att hon måste flytta eller byta identitet.
- Någon från Socialstyrelsens etiska råd.
- Mer om normaliseringsprocessen hos kvinnorna – gärna någon med erfarenhet eftersom man förstår bättre då.
- Mera om hur vi i socialt arbete ska bemöta och vilket förhållningssätt vi ska ha till de här klienterna och deras partners.
- Hur vet man att det förekommer våld i relationer om det har ”normaliserats”?
- Hur pratar man med barn och ungdomar som växer upp i familjer där våld förekommer.
- Hedersrelaterat våld och våld i samkönade relationer.
- Mer om hedersrelaterat våld.

5. Övriga kommentarer?

- Bra med fallövningar.
- Bra med gruppövningar.
- Mycket intressant. Ett stort TACK!
- Engagerad föreläsare! Ger på något sätt hopp om människan, trots tungt ämne. Eloge också till att inget mansförakt har förekommit under dagen.
- Mycket bra föreläsning och bra praktikfall.

- Nytt arbetsområde för mig, men föreläsningen genomfördes på ett sätt som gör det mycket intressant. Försöker få in detta i min arbetsvärld (personalfrågor) där det även förekommer våld mellan arbetstagarna.
- Det hade underlättat om vi deltagare fått kopior på PowerPoint presentationen innan föreläsningen så att vi hade kunnat anteckna på dem under föreläsningen.
- Proffsiga riskbedömningar är nödvändiga för att undvika godtycklighet. Bra med struktur!
- Mycket bra dag!
- Tack för en givande och intressant föreläsning. Sånt här behöver man få några gånger.
- Hade varit bra med boktips.
- En bra dag mycket tack vare inspirerade föreläsare. En mycket pedagogisk lektion i nyttan av strukturerade bedömningsinstrument. Bra med verkliga exempel.
- Jag ingår i ett projekt där vi jobbar med våldsutsatta personer och vi använder oss av MI-metoden. Tack för bra info idag!
- Tack för en givande dag.
- Trevlig med en kompetent stilig föreläsare som dessutom är trevlig att titta på (får man skriva så?)
- Helt suveränt! Tack!
- Mycket intressant och lärorikt! Tack för detta!! En gång till!!!!
- Henrik Belfrage är en otroligt intressant och bra föreläsare, en mycket intressant dag.
- Tack för en trevlig dag!
- Mycket lärorikt och lättsamt!
- Mycket bra med instrumenten. Väldigt användbart i det praktiska arbetet.
- Stort tack!
- Mycket trevlig och karismatisk föreläsare (:
- Jag har lärt mig jättemycket!
- Generöst med frukt och kakor.
- Grymt bra föreläsning! Intressant tack vare engagerad Fredrik!
- Mycket spännande dag!

Om ni samarbetat med annan aktör för att genomföra denna aktivitet skriv i sådana fall vilken/vilka samarbetspartners ni haft?

Stadsdelsförvaltningarna och kommunerna inom Västerort. Alla i referensgruppen bjöds dessutom in och en representant från systerjouren Somaya närvarade på utbildningen.

Aktivitet/insats 3

Datum eller period	Syfte	kostnad	Vid ex. utbildning antal deltagare		
			kvinnor	barn	män
1 november 2007	Carin Holmberg föreläste om våld i samkönade relationer. Tegen konferens.	18 540 kr	43	-	7

Vänligen, beskriv aktiviteten/insatsen:

Målgruppen var socialsekreterare verksamma inom Västerorts polismästardistrikt och fokus var på våld i samkönade relationer där mörkertalet är mycket stort. Syftet var att öka kunskapen om våld i samkönade relationer.

Sammanfatta hur det blev, vad som blev bra och vad som var mindre bra.

Utbildningen utvärderades och sammanställningen följer nedan:

Totalt 48 pers som fyllde i utvärderingen av 50 pers (svarsfrekvens 96 %).

1. Vad tyckte du om föreläsningens innehåll?

Mycket bra	22 = 46 %
Bra	21 = 44 %
Mindre	2 = 4 %
Dåligt	3 = 6 %

2. Vad tyckte du om föreläsarens framförande (pedagogiskt, engagerat)?

Mycket bra	19 = 40 %
Bra	21 = 44 %
Mindre bra	5 = 10 %
Dåligt	3 = 6 %

3. Kommer du ha nytta av föreläsningen i ditt arbete?

Mycket	15 = 31 %
Något	23 = 48 %
Lite	6 = 13 %
Inte alls	4 = 8 %

4. Skulle du vilja fördjupa dina kunskaper inom ytterligare några områden gällande relationsvåld? I så fall, har du några förslag på bra föreläsare som vi kan bjuda in till våren?

- Personer som jobbar praktiskt på mans och kvinnojourer.
- Skulle ha velat få mer information om bemötande av HBT-personer inom socialtjänsten. Det finns så mycket man bör tänka på.
- Våld mot djur. Hur behandlar vi människor ej heteronormativt? Hur jobbar vi socialsekreterare med våld i relationer?
- Bland ungdomar t.ex. 15-19 år. Som har ett fast förhållande där hot och våld förekommer (även om vi vuxna tycker att det "bara" är fråga om veckor/månader/1 år).
- Annelie Svensson från RFSL. Karisamtisk föreläsare.
- Gällande barn som bevittnat våld i hemmet. Hur arbetar polisen och socialtjänsten tillsammans kring barnen? Vad finns det för forskning kring samverkan?
- Fokusering på behandling – förändring av våldsutövaren.
- Skulle vara intressant att prata om tillämpning av studier i socialt arbete. Hur ska vi bemöta våldsutsatta kvinnor? Hur ska våld upptäckas och vilken hjälp finns att tillgå?
- Lena Stenberg från Kvinnohemmet Rosen.
- Jag skulle vilja fördjupa mina kunskaper om relationsvåld, men kan inte tipsa om någon bra föreläsare.
- Hedersrelaterat våld.
- Den som anser sig vara färdigutbildad, är inte utbildad utan färdig.
- Katarina Weinehall – bl.a. studien G(1)ömda barn – kvinnor och barn utsatt för våld som lever med skyddad adress/id och en studie om ungdomar som levt i familjer där det förekommer våld i nära relation. Maria Eriksson. ATV.
- Ungdomar under 20 år – våld i deras relationer.
- Peter Hugo.
- Ev. mer om straffrätt: Monica Burman, Umeå Universitet. Hur jobbar nationellt kunskapscenter för kvinnor i Uppsala? Deras nya nationella stödtelefon som startar i december. Gärna mera om Carin Holmbergs andra studier t.ex. våld mot missbrukande kvinnor.
- Gärna mera om hur andra myndigheter arbetar med relationsvåld och hur man kan samverka på bästa sätt.

5. Övriga kommentarer?

- Hade varit bättre med power point bilder och en längre utbildning. Känns som att det blev för komprimerat, hann inte skriva ner allt. Carin började exempelvis tala om riskbedömningar för sent, vilket är väldigt intressant.
- Mycket intressant föreläsning. Ska läsa Carins bok "Det kallas kärlek".
- Intressanta frågor.
- Intressant kunnig föreläsare som diskuterat viktiga frågor så att jag fått ett nytt perspektiv.
- Fler raster behövs för att man ska orka lyssna en hel eftermiddag.

- Föreläsaren tenderade att försvara sin / forskningens åsikt ganska skarpt, ibland nästan genom att förlöjliga andra argument och de som ställde frågor.
- Intressant ämne och bra föreläsning!
- Rasten var för lång (30 min). Det hade räckt med 20 min.
- Alltför mycket diskussion. Bra med grundläggande kunskap om homosexuella, men för mycket polemik.
- Tycker inte att föreläsaren höll sig till ämnet.
- Önskar mig en utskrift av de studier som hon hade gjort.
- Tankeväckande.
- Hade hoppats att Carin skulle gå lite djupare och analysera sitt material mer. Det var bra att klargöra definitioner och begrepp men det tog lite för lång tid före paus. Hade velat ha hennes syn på den process som utvecklas i samkönade relationer med våld eftersom normaliseringsprocessen inte är riktigt relevant.
- Bedrövlig föreläsare som inte kunde hålla sig till ämnet. Gav inget nytt. Mycket rörigt.
- Rent generellt så var nivån på föreläsningen mycket låg. Man bjuder in ett antal professionella som på ett eller annat sätt fått de grundläggande kunskaperna om makt, dominans, underordnade etc. Känns kränkande att föreläsaren utgår ifrån att vi kan absolut ingenting om våld i parrelationer, hetero eller homo. Om man bjuder in så många professionella får man leverera lite bättre nivå och struktur på föreläsningen. Otrevlig föreläsare!
- Förvirrad och ostrukturerad föreläsning. I huvudsak långt ifrån rubrikerna i programmet.
- Tack för många utmanade frågeställningar med genuin kunskap från en bra föreläsare. Jag gillade denna föreläsning och ämne och jag var själv aktiv i kvinnorörelsen på sjuttio- och åttioalet.
- Intressant och rolig föreläsning som var mycket tankeväckande.
- Allt var bra!
- Carin är en klippa. Otroligt rolig, pedagogisk och kunnig inom området.
- Tack så mycket för en intressant föreläsning. Carin har gjort så otroligt många intressanta studier inom området och hennes forskning har varit banbrytande på många sätt, så det var ett fantastiskt tillfälle att äntligen få höra henne ”live”. Jag förstår att Carin är trött på att alltid få samma frågor och alltid behöva försvara hennes forskning, men idag gick hon över gränsen och även hon borde tänka på hur hon bemöter andra professionella och heterosexuella personer. Hon är så kompetent och en van föreläsare och borde kunna hantera provocerande frågeställningar på ett bättre sätt, utan att det resulterar i att hon blir otrevlig och ofokuserad under föreläsningen. Det kändes som att hon är lite trött på att föreläsa och att hon tog homofrågorna för personligt.

Om ni samarbetat med annan aktör för att genomföra denna aktivitet skriv i sådana fall vilken/vilka samarbetspartners ni haft?

Stadsdelsförvaltningar och kommuner inom Västerorts polismästardistrikt. Alla i referensgruppen bjöds dessutom in och en representant från Solna tingsrätt närvarade på utbildningen.

Aktivitet/insats 4

Datum eller period	Syfte	kostnad	Vid ex. utbildning antal deltagare		
			kvinnor	barn	män
5 november	Kerstin Forsberg från Karolinska Education föreläste om motiverande samtal.	29 364 kr	10		2

Vänligen, beskriv aktiviteten:

Målgruppen var socionomerna vid RVC, åklagare och poliser i Västerorts som är specialister på relationsvåld. På grund av stor ärendeströmning valde cheferna vid Kriminalenheten vid Västerortspolisen att endast skicka två representanter och fem åklagare deltog i utbildningen.

Sammanfatta hur det blev, vad som blev bra och vad som var mindre bra.

Syftet var att undersöka om MI-metoden skulle kunna fungera i RVC:s verksamhet samt att nyckelpersoner inom Västerorts polismästardistrikt skulle lära känna varandra bättre under konferensdagen.

Dagen var givande, men det finns väldigt lite forskning på MI när det gäller relationsvåld och många exempel som togs under dagen relaterade till missbruk.

Om ni samarbetat med annan aktör för att genomföra denna aktivitet skriv i sådana fall vilken/vilka samarbetspartners ni haft?

Västerorts polismästardistrikt samt Västerorts åklagarkammare.

6. EKONOMISK REDOVISNING

Vänligen skriv ner de utgifter/kostnader som ni haft inom projektet. Skicka inga kvitton nu, men spara dem. Du skall kunna visa dem om Länsstyrelsens revisor frågar efter dem.

Se utdrag från Socialtjänstförvaltningen i Stockholms stads elektroniska ekonomisystem Agresso (bilaga 2).

7. SAMMANFATTNING

- **Total kostnad för hela projektår ett 1 912 171 kr**
- **Har projektet fått egna pengar (till exempel genom försäljning, föredrag eller annat) som har använts för att finansiera projektet eller för att finansiera annan verksamhet inom organisationen? Nej.**
- **Har projektet fått bidrag också från andra myndigheter/bidragsgivare? Ja.**

Om svaret är JA, var snäll och skriv vilka andra bidrag har ni fått för det här projektet .

Om ni inte har fått bidrag i pengar men fått annat stöd och hjälp (till ex, tillgång till kostnadsfria lokaler, hjälp att trycka broschyrer, eller annat) skriv det också. Det är viktigt för Länsstyrelsen att få rätt bild av vilka resurser som krävdes för att genomföra projektet.

Bidrag/stöd**från vem?**

654 900 kr	Egeninsatsen från Solna stad, Sundbybergs stad, Ekerö kommun samt Stockholm stads stadsdelsförvaltningar Bromma, Hässelby-Vällingby, Spånga-Tensta samt Rinkeby-Kista. Även straffavgift á 700 kr för personer som anmält sig till RVC:s kick-off konferens den 7 september 2007 utan att infinna sig eller avboka.
100 000 kr	Västerorts polismästardistrikt. Lokalkostnader, el, fast telefoni, kopieringskostnader, porto, mm.

8. Vänligen skriv här nedan er organisations egen insats, det vill säga det som gjordes utan att få betalt, eller vilka av organisationens egna resurser som ni använde för det här projektet.

Eftersom RVC har språkkunnig personal har mycket pengar sparats in på tolkkostnader.

9. Har ni några pengar kvar av det beviljade bidraget?

Ja.

10. Om svaret är JA, vad skulle ni vilja göra med dessa pengar?

Pengarna behöver överföras till projektår två för att budgeten ska gå runt. RVC ansökte om projektmedel från Länsstyrelsen på 3 miljoner, men beviljades endast 1,5 miljoner.

11. Har ni inom det här projektet tagit fram en informationsfolder, studiematerial, sammanställning av rutiner, handlingsplan, broschyr, rapport, film, CD eller annat?

Ja, en folder om RVC i fickformat samt en poster om RVC på elva olika språk.

Om svaret är ja, vänligen **skicka med ett (1) ex till Länsstyrelsen**, tillsammans med den här redovisning.

12. Något annat särskilt du/ni vill berätta eller rapportera?

Efterfrågan har varit oväntat stor och personalen har väldigt hög arbetsbelastning. I genomsnitt uppskattar personalen att de kan ha tjugo pågående ärenden, för att ha en bra och fungerande arbetsmiljö. För närvarande har socionomerna i cirka trettio- trettiofem ärenden och jobbar mycket övertid. Framförallt är rättegångar mycket tidskrävande. Ärendemängden ökar konstant och det finns behov för en fjärde socionom. Det är speciellt svårt med en sådan liten personalgrupp att kunna leva upp till RVC:s åtaganden vid akuta jourärenden, sjukdom, föräldraledighet eller semestrar.

13. Vad händer med det här projektet efter projekttidens slut? Hur kommer projektets resultat att tas tillvara i fortsättningen?

Enligt tidsplanen kommer RVC att fortgå som projekt till december 2009 och avser även att inkomma med en projektansökan för år tre. Därefter är förhoppningen att verksamheten övergår till ordinarie verksamhet om verksamheten fortsätter att fungera lika bra som i nuläget.

Projektansvariges underskrift.....

Redovisningen skall komma till Maj Backman på Länsstyrelsen i Stockholm
senast den 13 månader efter projektets start

adress:
Maj Backman
Länsstyrelsen i Sthlm / socialavdelning
Box 22 067
104 22 Stockholm

eller
maj.backman@ab.lst.se

Bilaga 1**RVC:s styrgrupp****Socialtjänstförvaltningen i Stockholms stad**

Rita Kahn. Avdelningschef för individorienterade verksamheter (projektägare och styrgruppens ordförande).

Tel: 08- 508 25 009

E-post: rita.kahn@sot.stockholm.se

Åsa Frostfeldt. Projektledare RVC (sammankallande i styrgruppen).

Tel: 08-508 25 227, 0761-290943

E-post: asa.frostfeldt@sot.stockholm.se

Rinkeby-Kista stadsdelsförvaltning i Stockholms stad

Sakir Demirel. Chef för social omsorg.

Tel: 08-508 02 165

E-post: sakir.demirel@rinkeby.stockholm.se

Hässelby-Vällingby stadsdelsförvaltning i Stockholms stad

Ingrid Brännström, IoF avdelningschef.

Tel: 08-508 05094

E-post: ingrid.brannstrom@hasselby.stockholm.se

Bromma stadsdelsförvaltning i Stockholms stad

Lisbeth Rieser. IoF avdelningschef.

Tel: 508 06212

Epost: lisbeth.rieser@bromma.stockholm.se

Spånga-Tensta stadsdelsförvaltning i Stockholms stad

Ante Hemphälä. IoF avdelningschef.

Tel: 08- 508 03 239

Epost: ante.hemphala@spanga-tensta.stockholm.se

Solna stad

Johan Bergman. Förvaltningschef vid socialförvaltningen.

Tel: 08-734 2629

E-post: johan.bergman@solna.se

Sundbybergs stad

Ann-Sofie Westerlund. Förvaltningschef vid individ och familjeomsorgsförvaltningen.

Tel: 08 – 706 8738

E-post: ann-sofie.westerlund@sundbyberg.se

Ekerö kommun

Lisbeth Fredriksson Tf socialchef vid socialkontoret.

Tel: 08 – 08-560 39226

E-post: lisbeth.fredriksson@ekero.se

Västerorts polismästardistrikt

Pär Andersson. Polismästare.

Tel: 08-401 3010

E-post: par.andersson@stockholm.polisen.se

Västerorts åklagarkammare

Peter Claeson. Chefsåklagare.

Tel: 0709-695112

E-post: peter.claeson@aklagare.se

Kriminalvården i Stockholm

Beat Axå. Kriminalvårdsinspektör

Tel: 0734-41 45 42

E-post: beat.axa@kriminalvarden.se

Stockholm läns landsting

Kristina Marttinen, processledare, Centrum för vårdutveckling, Avdelningen för medicinska program och kunskapsstöd

Tel: 08-737 30 57 alt. 0739-420 709

E-post: kristina.marttinen@sll.se

RVC:s arbetsgrupp**Socialtjänstförvaltningen i Stockholms stad**

Maj-Stina Samuelsson. Enhetschef för socialjouren i Stockholms stad.

Tel: 08- 508 40 002 mobil 0761-240 002

E-post: maj-stina.samuelsson@sot.stockholm.se

Inger Åsebo. Enhetschef för Kriscentrum för kvinnor, RVC samt Barncentrum.

Tel: 08-508 25 542 mobil 0761-225 542

E-post: inger.aasebo@sot.stockholm.se

Åsa Frostfeldt. Projektledare RVC.

Tel: 08-508 25 227 mobil 0761-290943

E-post: asa.frostfeldt@sot.stockholm.se

Rinkeby-Kista stadsdelsförvaltning i Stockholms stad

Lina Blombergsson. Enhetschef för Kvinnofridsenheten.

Tel: 08-508 02010 mobil 0761-202010

E-post: lina.blombergsson@rinkeby.stockholm.se

Solna stad/ Sundbybergs stad / Ekerö kommun

Anette Bäckström. Chef för socialjouren i Nordväst.

Tel. 08-444 45 03 mobil 070 - 737 03 13

E-post: anette.backstrom@sigtuna.se

Christina Enocson. Utvecklingsledare Socialförvaltningen.

Tel: 08- 734 20 56 mobil 070-582 2691

E-post: christina.enocson@solna.se

Gunilla Hultgren. Mottagare, vuxensektionen. Ekerö socialkontor.

Tel: 08-560 39 225 073-6604225

E-post: gunilla.hultgren@ekero.se

Västerorts polismästardistrikt

Magnus Sallrot. Kriminalchef.

Tel: 08-401 3675

E-post: polismyndigheten.stockholm@polisen.se Att: Magnus Sallrot

Karin Antonsson. Polisinspektör. Västerortspolisens samordnare för RVC.

Tel: 08- 401 39 11

E-post: karins.antonsson@polisen.se

Ulf Haquinius. Gruppchef. Lokal personsäkerhetsgrupp nord.

Tel: 08- 401 3538

E-post: ulf.haquinius@polisen.se

Västerorts åklagarkammare

Elisabeth Brandt. Kammaråklagare – relationsvåldsspecialist.

Tel: 08-762 1635 mobil 0703-693400

E-post: elisabeth.brandt@aklagare.se

Slutredovisning – Utvecklingsmedel för kvinnojoursverksamhet (2006).

Stockholms läns landsting

Ann-Charlotte Eklöf. Handläggare SSV. Hälso- och sjukvårdsförvaltningen.

Tel: 08- 737 3176 mobil 070-737 3176

E-post: ann-charlotte.eklof@sll.se

Kriminalvården

Frivårdsinspektör Karin Flöjte. Ansvarig för frivårdens relationsvårdsprogram IDAP.

Tel: 0708-96 97 36

E-post: karin.flojte@kriminalvarden.se

RVC:s referensgrupp**Terrafem**

Bernardita Nunez

E-post: bernardita.nunez@terrafem.org

Telefon: 0708- 865852

Somaya

Susanne Namani

E-post: susanne@somaya.nu

Telefon: 08- 760 96 11

Tensta kvinnojour

Sahra Bargadle

E-post: tenstakvinnjour@yahoo.com

Telefon: 08-36 38 70

Kvinnojouren i Solna

Berit Lindwall

E-post: solna@roks.se

Telefon: 08- 823636

Västerorts kvinnojour

Meriam ElMazouk

E-post: vasterortskvinnjour@hotmail.com

Telefon: 08-739 20 76

Brottsofferjouren i Västerort (Bromma, Hässelby, Vällingby)

Annika af Sandeberg

E-post: annika.afsandeberg@vasterort.boj.se

Telefon: 08-89 70 00

Brottsofferjouren i Solna, Sundbyberg och Ekerö

Karin Ekarna

E-post: boj.sse@swipnet.se alt. karin.ekarna@telia.com

Telefon: 08- 28 51 30 alt. 08-560 40 425

Brottsofferjouren i Spånga-Kista

Gunnel Rudin Karlsson

E-post: boj.spanga-kista@telia.com

Telefon: 08-36 44 99

RFSL

Ansvarig för samkönat partnervåld - Carin Holmberg

E-post: carin.holmberg@rfsf.se

Telefon: 08- 501 62 935

Ansvarig för arbetet mot hatbrott- Anneli Svensson

E-post: anneli.svensson@rfsf.se

Telefon: 08- 501 62 934 och 020-341316

Svenska bostäder

Trygghetskonsult – Ulf Malm
E-post: ulf@malm.nu
Telefon: 0708- 44 4459

Svenska kyrkan

Diakon Karin Löfgren
E-post: karin.t.lofgren@svenskakyrkan.se
Telefon: 08-505 992 33

Solna Tingsrätt

Rådman med ämnesansvar för bland relationsvåld
Annalise Detthoff
E-post: annalise.detthoff@dom.se
Telefon: 08- 561 658 71

Skatteverket

Bengt Johnsson
E-post: bengt.a.johnsson@skatteverket.se
Telefon: 08- 694 21 07

Försäkringskassan

Jämställdhetsstrateg- Therese Borrman
E-post: therese.borrman@forsakringskassan.se
Telefon: 08-7869840

Migrationsverket

Mottagningshandläggare i Solna – Jaqueline Bajo
E-post: jaqueline.bajo@migrationsverket.se
Telefon: 010- 48 53097

Rättsmedicinalverket

Petra Almqvist
E-post: petra.almqvist@rmv.se
Telefon: 08-545 421 00

Nationellt centrum för kvinnofrid

Vårdchef - Åsa Witkowski
E-post: asa.witkowski@akademiska.se
Telefon: 018- 6112801

Ikb	Ikb (T)	Bas3	Bas3 (T)	Belopp		Bilaga 2
1061	RVC Relationsvårdscentrum	350	Bidrag och ersättningar	-1 360 000,00		
1061	RVC Relationsvårdscentrum	390	Övriga externa intäkter	-653 500,00		
1061	RVC Relationsvårdscentrum	438	Övriga interna intäkter	-1 400,00		
				-2 014 900,00		
1061	RVC Relationsvårdscentrum	500	Löner	905 736,39		
1061	RVC Relationsvårdscentrum	501	Personalförsäkring	390 775,53		
1061	RVC Relationsvårdscentrum	551	Konsulter	254 401,09		
1061	RVC Relationsvårdscentrum	591	Inventarier o IT-utrustning	73 205,48		
1061	RVC Relationsvårdscentrum	599	Övriga externa kostnader	288 052,94		
				1 912 171,43		
				-102 728,57		